

Avskjutningsrapportering

Dalarna

Tillförlitlig avskjutningsstatistik, som är jämförbar över tid, är en av grundstenarna i en faktabaserad viltförvaltning. Ett stort tack riktas till er som bidragit genom att skicka in uppgifter om fällt vilt.

Avskjutningsrapport: 1 juli 2019 - 30 juni 2020

Jägaren lämnar sina skottlistor till den i jaktlaget som ansvarar för rapporteringen, vilken i sin tur sammanställer alltihop och gör en enda rapport för hela jaktlaget. Möjlighet finns nu också för jaktlagets medlemmar att använda en app kopplad till Viltdata. Varje jaktlag i Viltdata har en unik jaktlagsnyckel för ändamålet. För mer information och statistik se www.viltdata.se

Svenska Jägareförbundet har sammanställt avskjutningsstatistik sedan 1939. Jägarkårens rapportering gör det möjligt att följa viltstammarnas tillstånd och utveckling, den är ett viktigt underlag i den lokala och regionala viltförvaltningen.

Inrapporterade uppgifter för enskilda områden särredovisas inte – de utgör endast underlag för skattning av avskjutningen och en beräkning av viltstammarnas utveckling på jaktvårdskrets- och länsnivå.

På www.viltdata.se finns all avskjutningsstatistik samlad där intresserade kan se och hämta önskade uppgifter.

Dalarna

Rapporteringen 2019-2020 har varit relativt bra men för att stärka kvaliteten på statistiken strävar vi efter ökad rapporteringsgrad. Då måste antalet jägare som rapporterar bli större, så påminn varandra om vikten av att rapportera skjutet vilt.

Skillnaderna i avskjutning avseende både numerär och artsammansättning varierar inom länet. Generellt är avskjutningen stabil de senaste tre åren för länets samtliga klövviltsarter, älg, rådjur, vildsvin och kron. Dock är den långsiktiga trenden avseende de två sistnämnda ökande

Detta stämmer väl överens med bilden av utvecklingen av klövviltsstammarna som förmedlats via länets jägarkår.

Foto: Kenneth Johansson

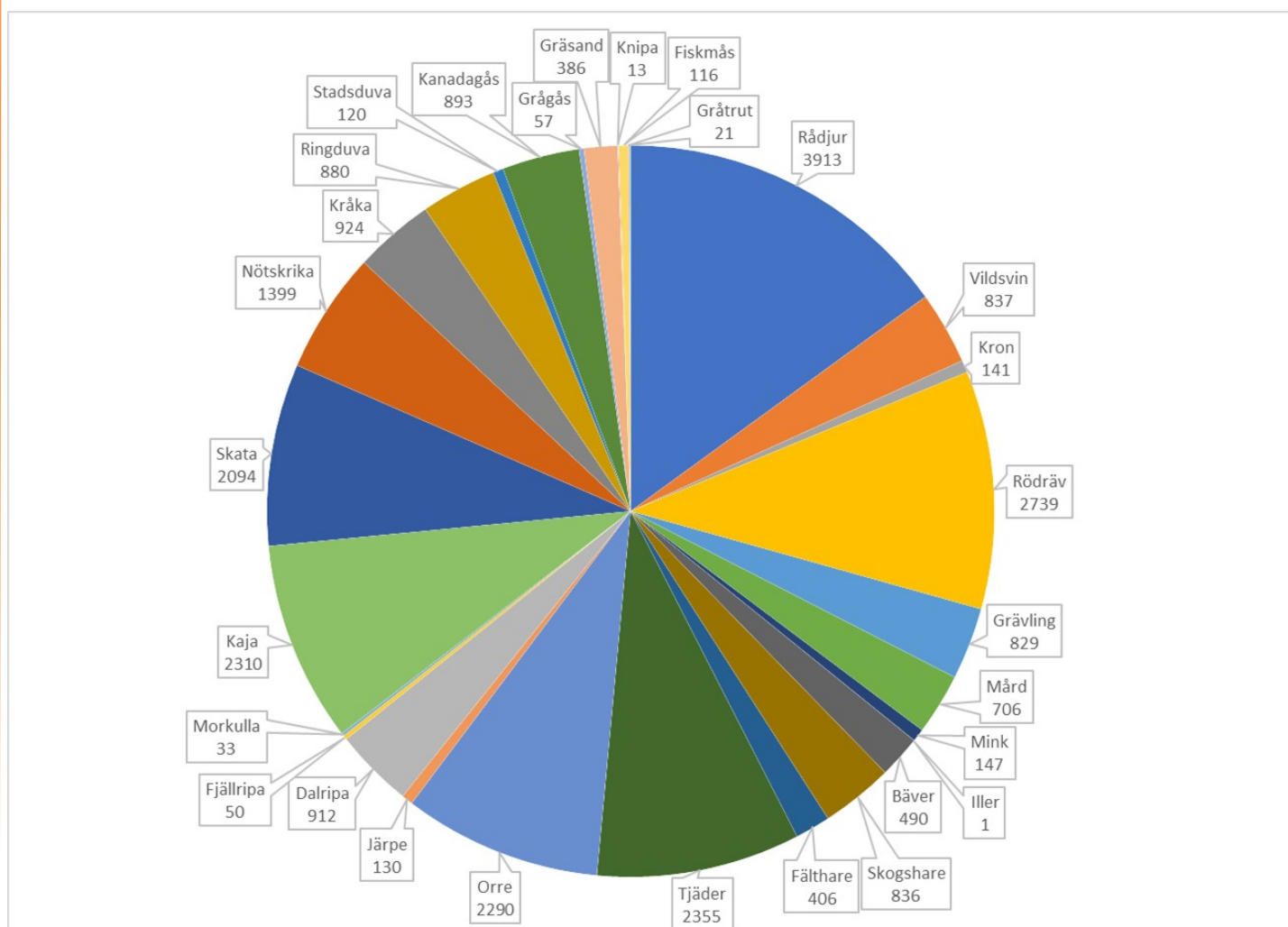

Jaktens mångfald inom Dalarnas län

Inom Dalarnas län fålls årligen en stor mängd olika viltarter. Antalet fållda av respektive art varierar mycket och beror på olika faktorer men tätheten är förstås en viktig faktor. Det är emellertid lika viktigt att rapportera antalet fållda individer oavsett om få eller många fålls av arten i fråga.

Det skjuts framförallt klövvilt i länet och bortsett från älgen främst rådjur följt av vildsvin. I övrigt kan man se att jakten på skogsfågel samt ripa intresserar många jägare. Detsamma gäller jakten efter mindre predatorer som rävm, grävling och mård. Bilden man får från länets jägare är att det är jakten efter dessa djurgrupper som lockar mest.

Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

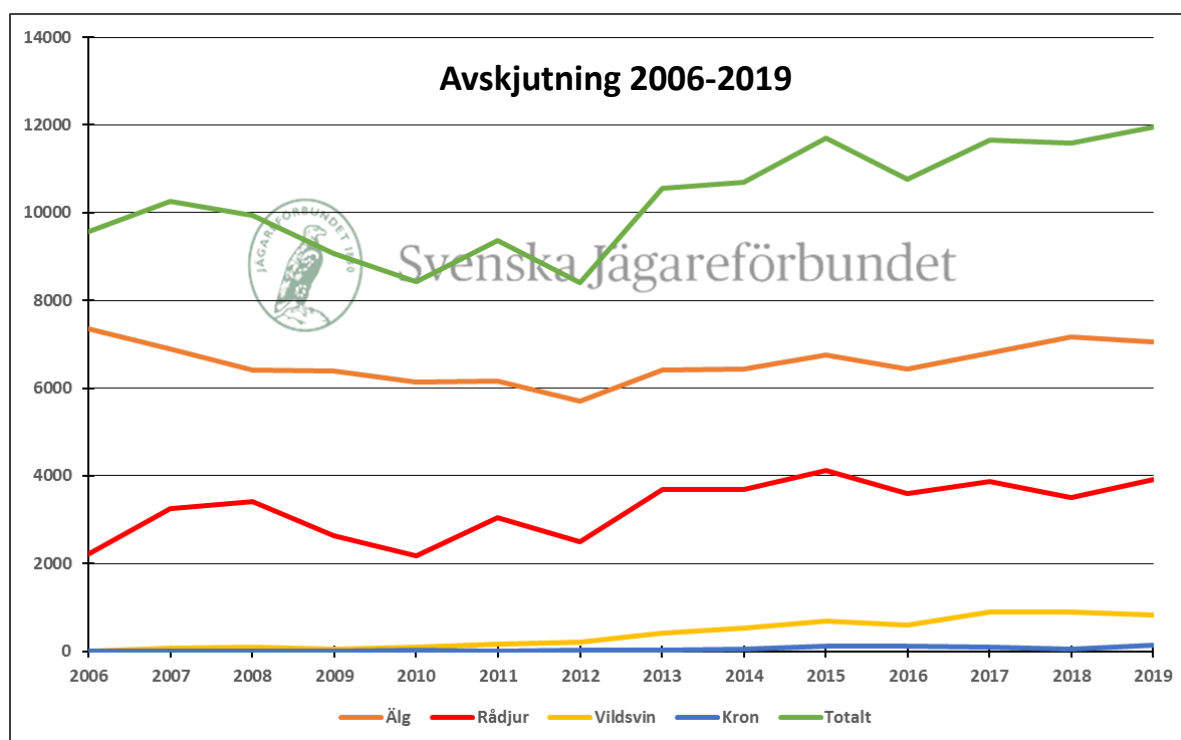
Avskjutning klövvilt Dalarnas län

De olika arterna av klövvilt i Dalarna har haft en ökande utveckling den senaste 10-årsperioden 2010-2019. Vildsvinen och kronviltet började komma in i början av denna 10-årsperiod. Man började även att aktivt börja jobba för att sänka älgstammen vilket har gjort att man därmed ökat avskjutningen.

Sen 2006 har avskjutningen förändrats från att ha minskat fram till 2012 för att sen ha stadigt ökat. 2012 låg man nere på 8413 skjutna klövvilt medan man nu skjuter 11948.

Foto: Sara Nordlinder

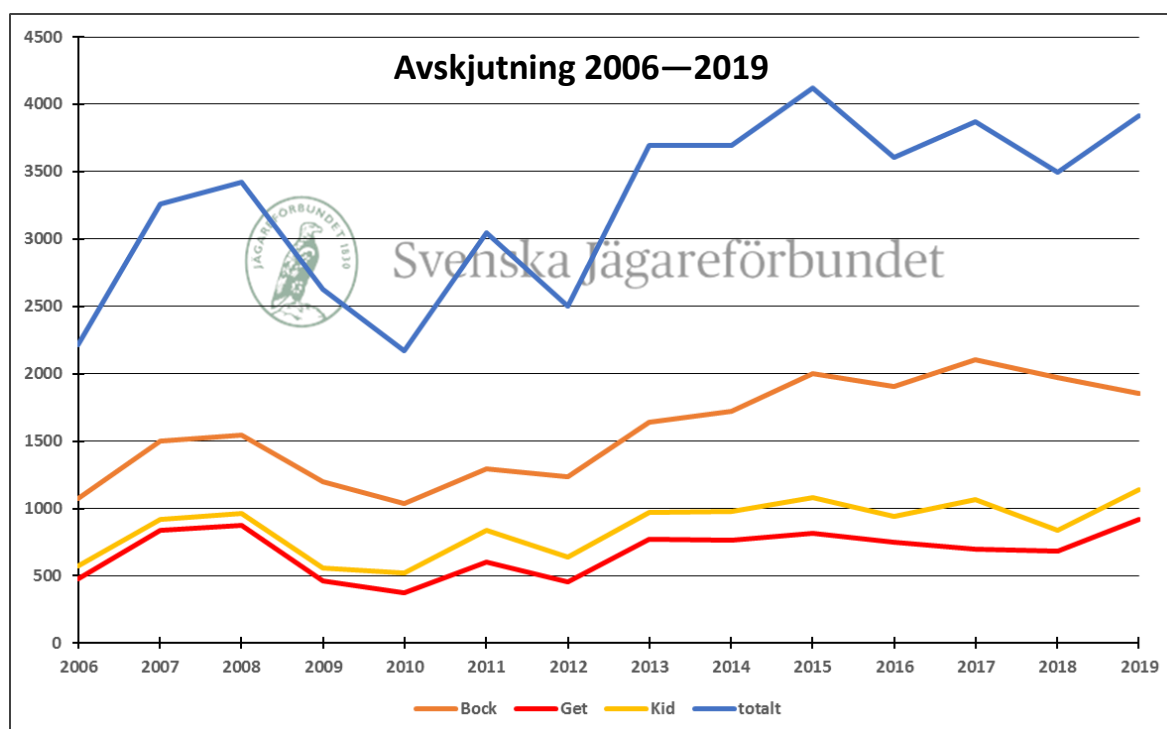

Avskjutning rådjur

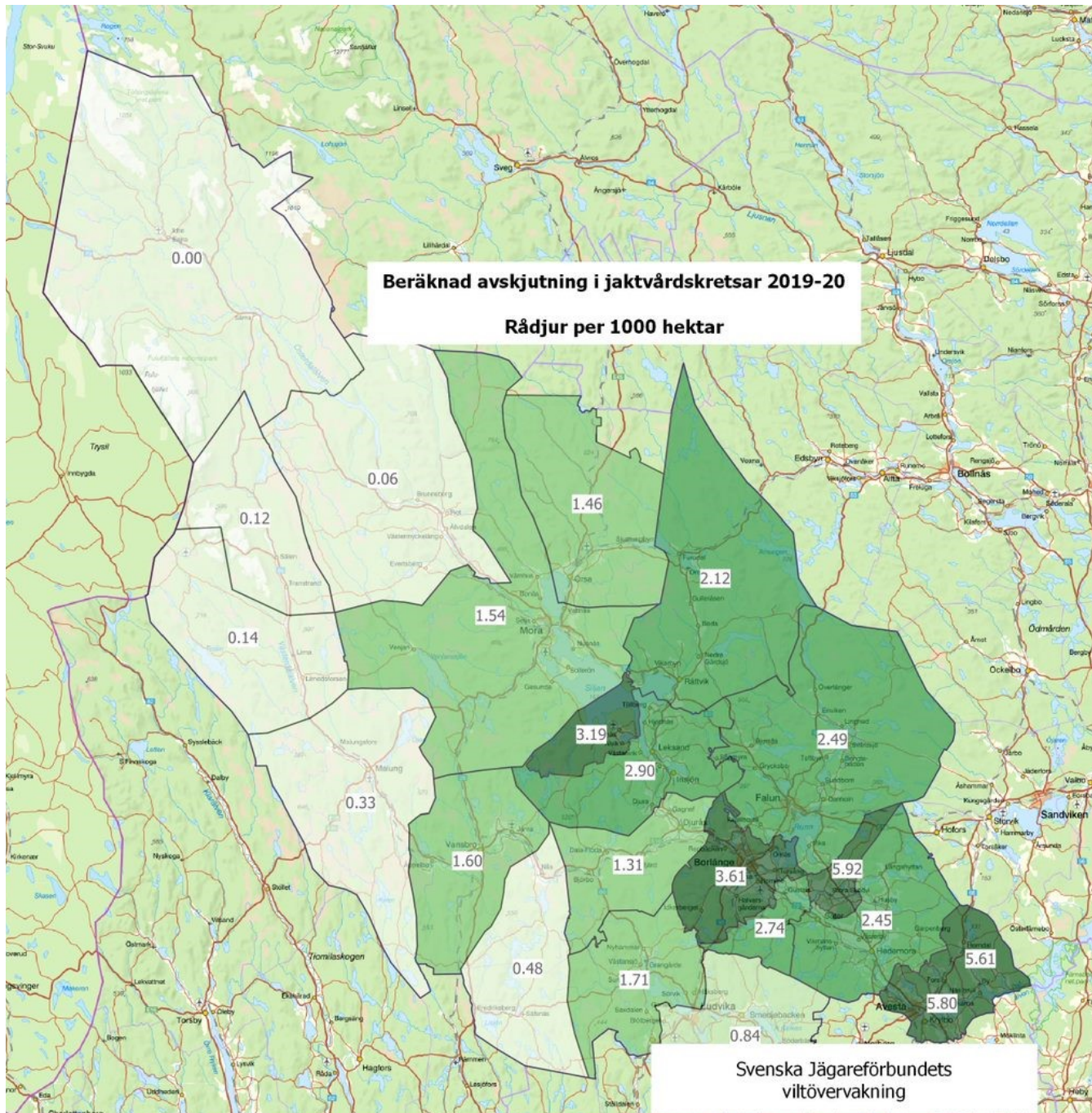

Foto: Roland Levander
Mostphotos

Rådjursavskjutningen i Dalarna har de senaste fem åren haft en svag nedåtgående trend, dock ser vi en ökning i avskjutning senaste säsongen. Att komma ihåg är att det inte går att dra några slutsatser utifrån enskilda år utan det är dem långsiktiga trenderna man behöver titta på. Långsiktigt går det bra för rådjuren i länet, under en 15 års period har vi sett en ökning av rådjursstammen. Framförallt är det i slättlandskapet längst med Dalälven, från Avesta till Siljan, där man ser en hög avskjutning, detta beror på flera faktorer. Dels föredrar rådjuren mer brutet landskap där det finns gott om föda och skydd, dessutom är snömängden oftast mindre längst med dalgången vilket skapar även där bättre förutsättningar för överlevnad.

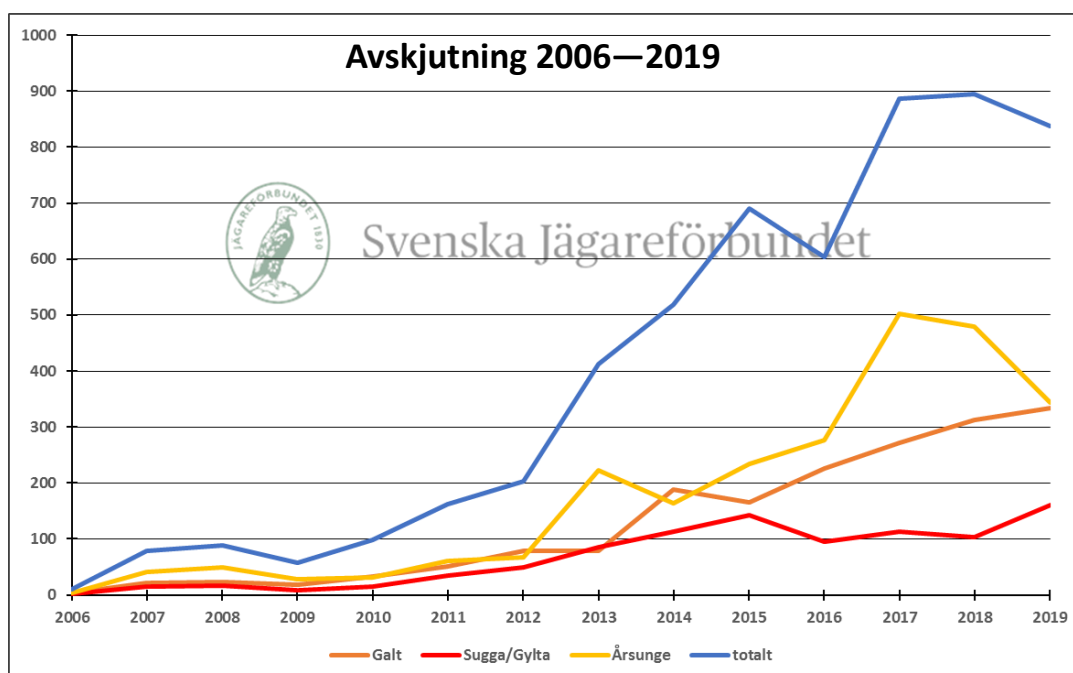

Avskjutning vildsvin

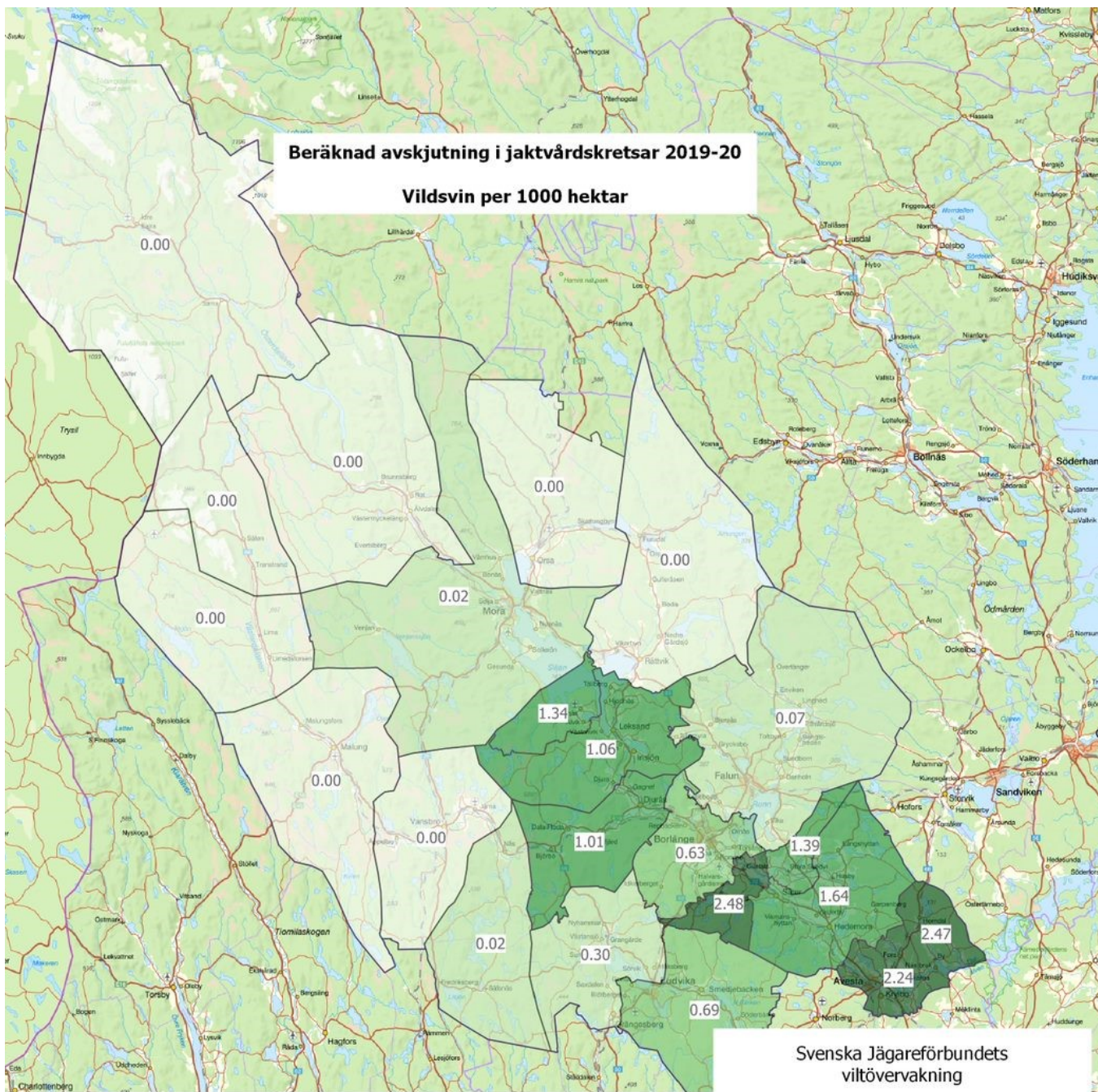

Foto: Mostphotos

Vildsvinsavskjutningen i Dalarnas län har haft en exponentiell ökning från mitten av 00-talet fram till 2017. Därefter har det varit två tuffa vintrar på raken, 2017/2018 samt 2018/2019, som drabbade länets vildsvinsstam. Vildsvin kan lätt drabbas av lunginflammation om de utsätts för mycket kyla och snö, det gör att framförallt överlevnaden hos årsgrisarna väldigt liten dessa år. I sin tur ledde det till att tillväxttakten avtog, något som tydligt syns i avskjutningsstatistiken. Föregående vinter, 2019/2020 var istället ovanligt mild med väldigt lite snö vilket skapar goda förutsättningar för stammen att växa ytterligare något vi förmodligen kommer kunna se när årets avskjutning sammanställs. Likt rådjuren gillar vildsvinen brutet landskap där det finns gott om mat och skydd, därför ser man allra flest vildsvin längst dalgången mellan Avesta och Siljan.

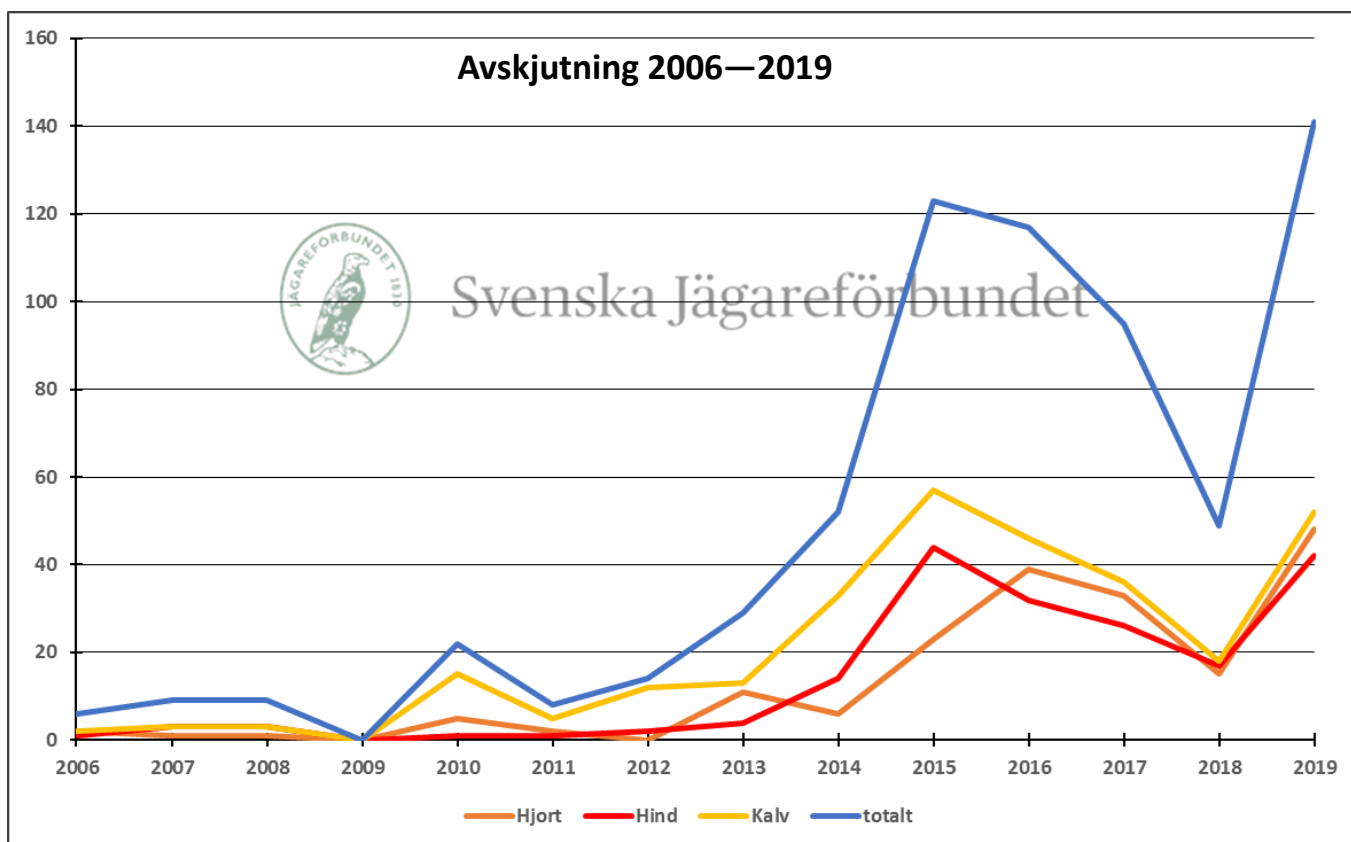

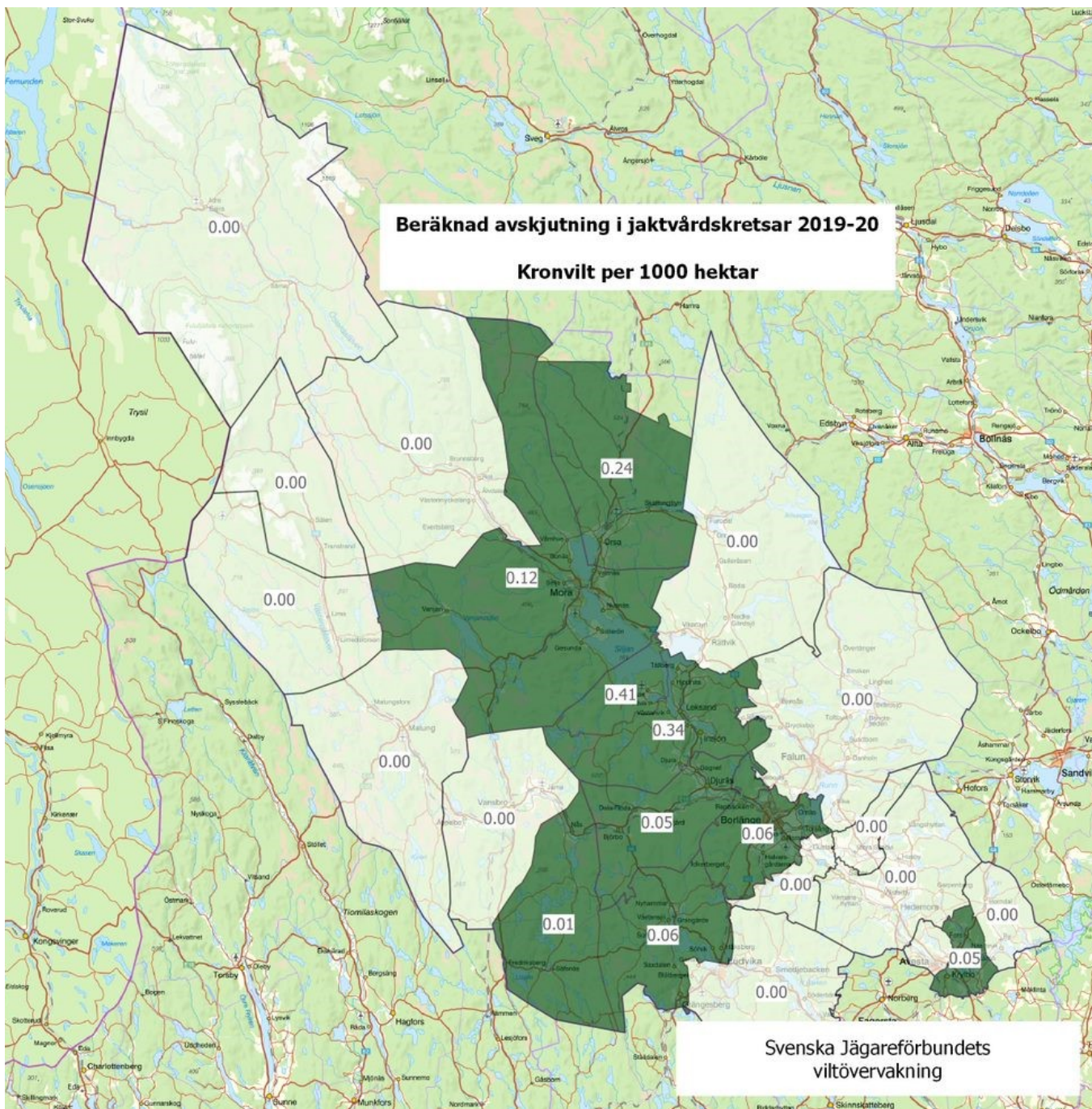
Avskjutning kronvilt

Antalet fällda kronvilt i länet mer än halverades under en treårsperiod. Dock hände något föregående säsong och antalet skjutna kronvilt tredubblades. Kronviltet finns främst i mellersta delen av länet, från Grangärde upp till Siljan och vidare upp till Noppikoski. Dessutom finns det även lite kronvilt söder om sjön Bäsingen utanför Avesta.

Foto: Anders Nilsson

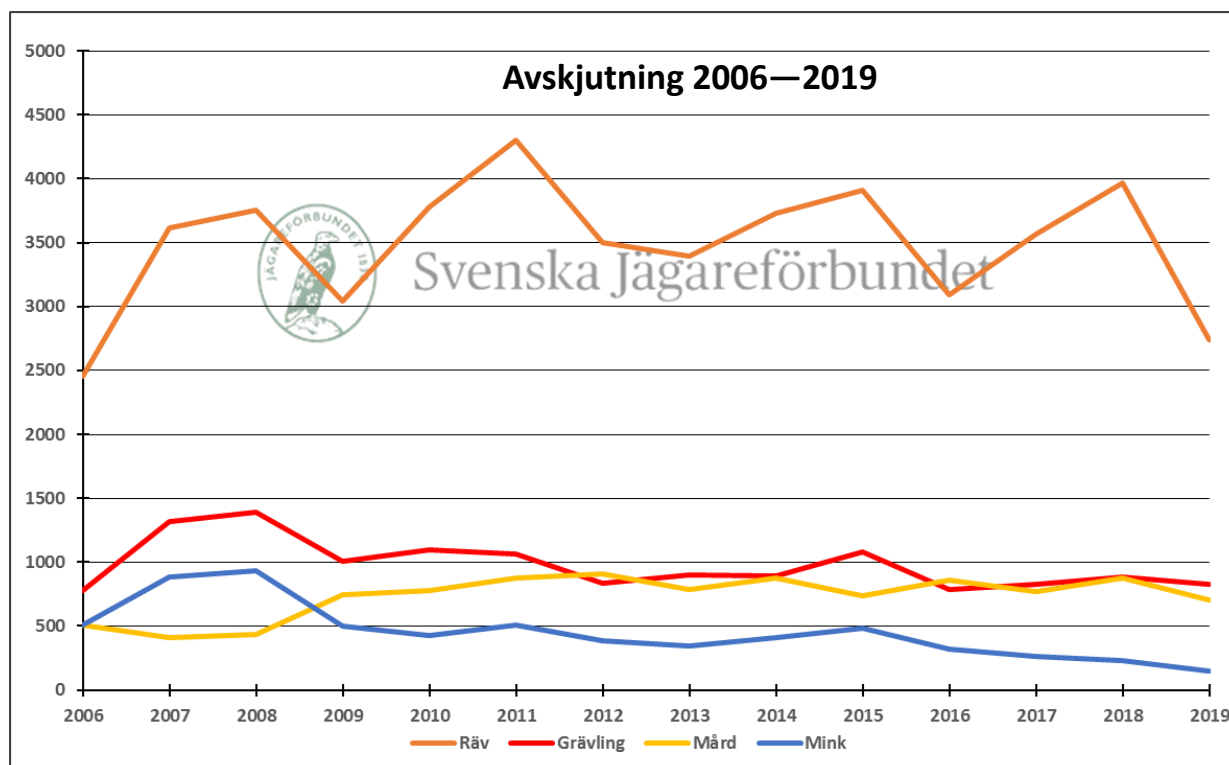
Avskjutning räv, grävling, mård och mink

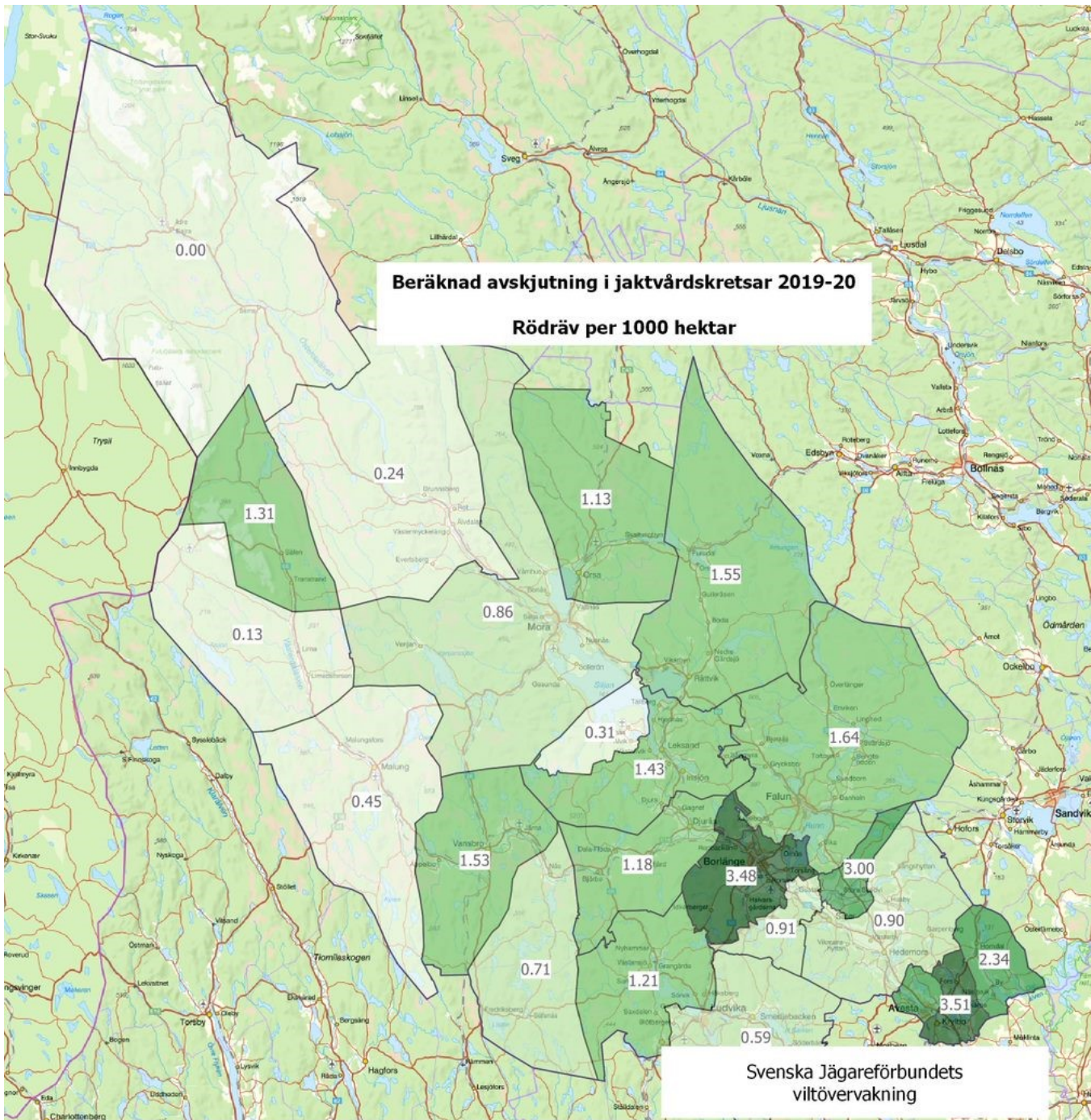

Foto: Mostphotos

Avskjutningen på våra predatorer har minskat detta år, främst tydligt är det för räven där man har minskat avskjutningen med över 1000 individer. Men i stora delar är utvecklingen stabil och kretsar runt en avskjutning på mellan 3-4000 per år. Utvecklingen av rävstammen följer ofta sorkarnas cykler, goda sorkår gynnar i sin tur räven då det finns gått om föda.

För mård och grävling är utvecklingen ganska stabil, dock svagt nedåtgående för den sistnämnda. Mest tydligt vad gäller förändring över tid är det för minken, där har man mer än halverat avskjutningen under senaste 10-årsperioden.

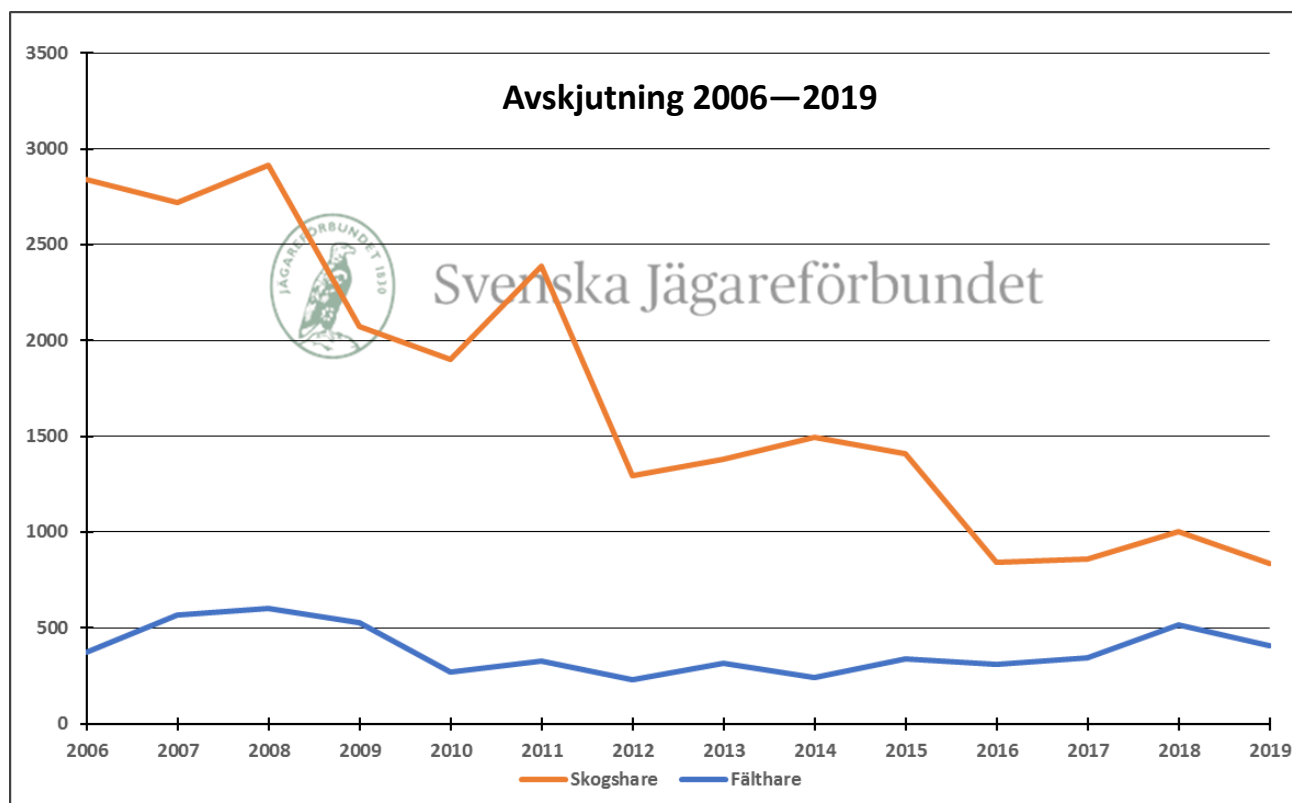

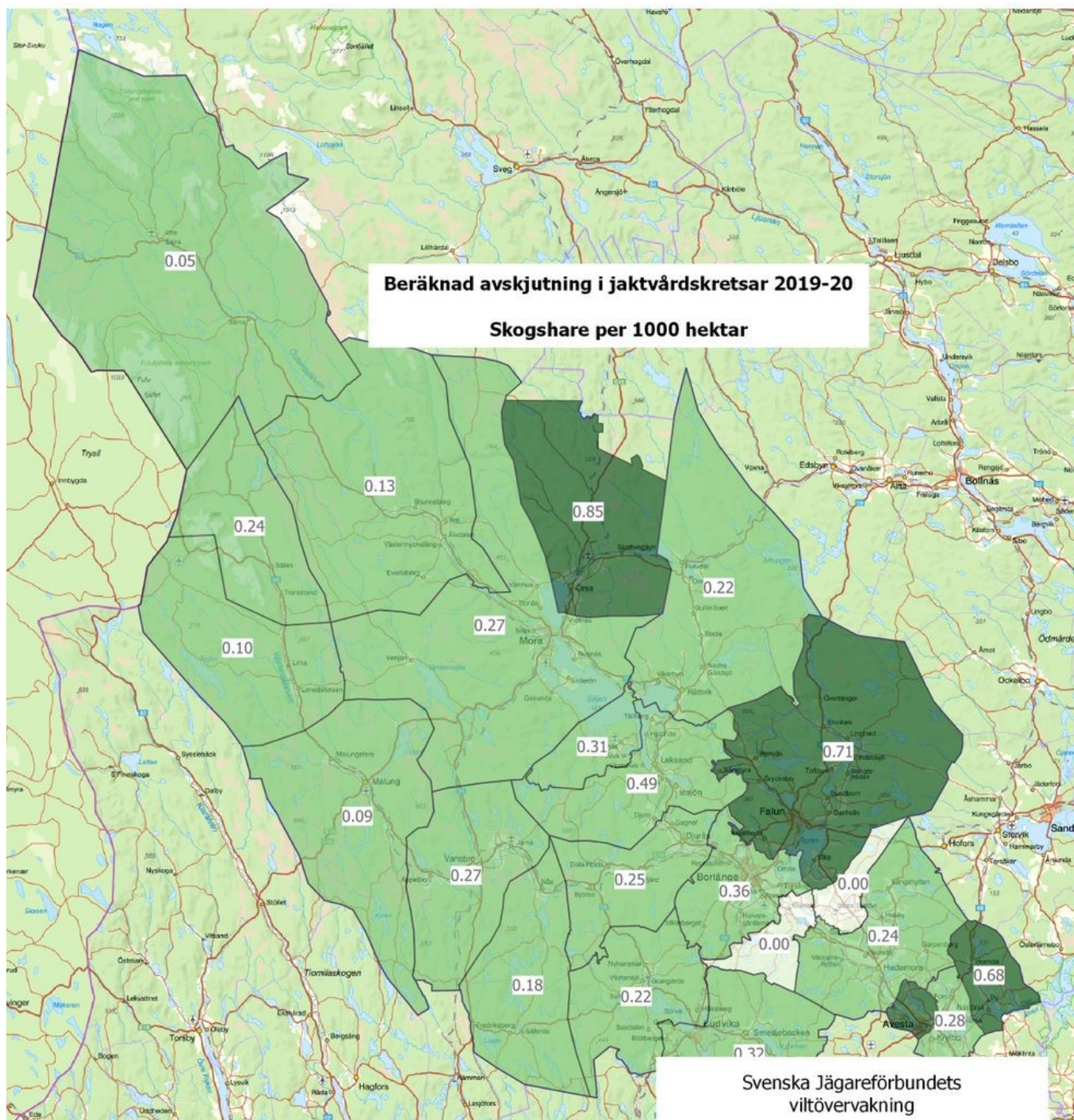
Avskjutning skogshare och fälthare

Foto: Göran Ekström

Avskjutningen av Skogshare fortsätter att minska stadigt, det som påverkar detta är flertalet faktorer. Dels får vi generellt snöfattigare vintrar vilket gör att skogsharen med dess vita vinterpäls får det väldigt svårt att gömma sig. I sin tur gör det att den bättre anpassade (för barmark) fältharen tar ny mark och konkurrerar ut skogsharen. Detta ser man än tydligare i våra grannlän söderut. Men den stora anledningen till en minskad avskjutning har nog med traditioner att göra, tidigare var harstövare väldigt vanliga men med ökad närvaro av varg har intresset för denna typ av jakt minskat då riskerna blir för stora.

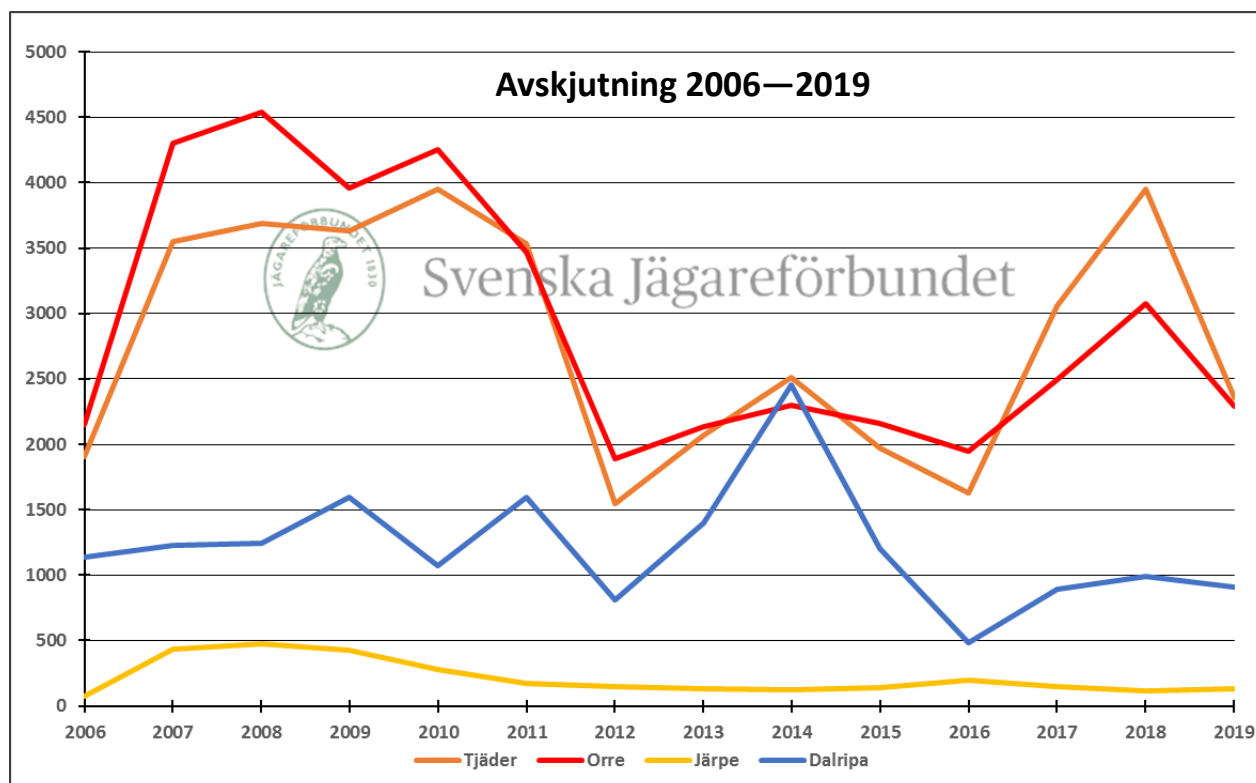

Avskjutning tjäder, orre, järpe och dalripa

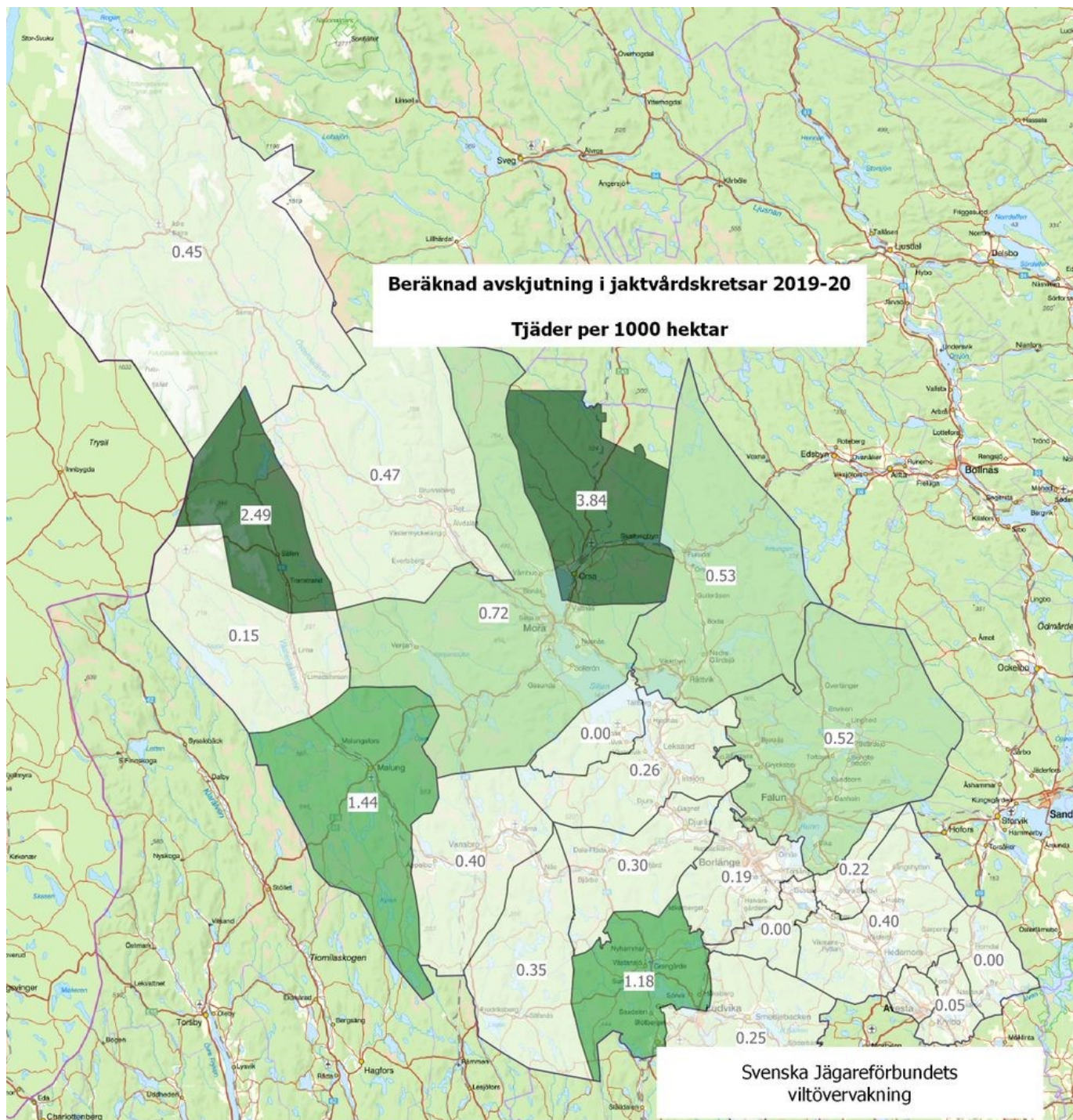

Avskjutningen av våra två vanligaste skogsfåglar, tjäder och orre var inne på ett typiskt mellanår efter 2018/2019 års toppår. Rapporter från jägare vittnar om att pågående säsong är ännu sämre. Dessa stora cykler som vi ser i grafen är normala för våra skogshöns, dem faller in bra med smågnagarnas cykler vilket gör att predationen minskar på skogsfågeln.

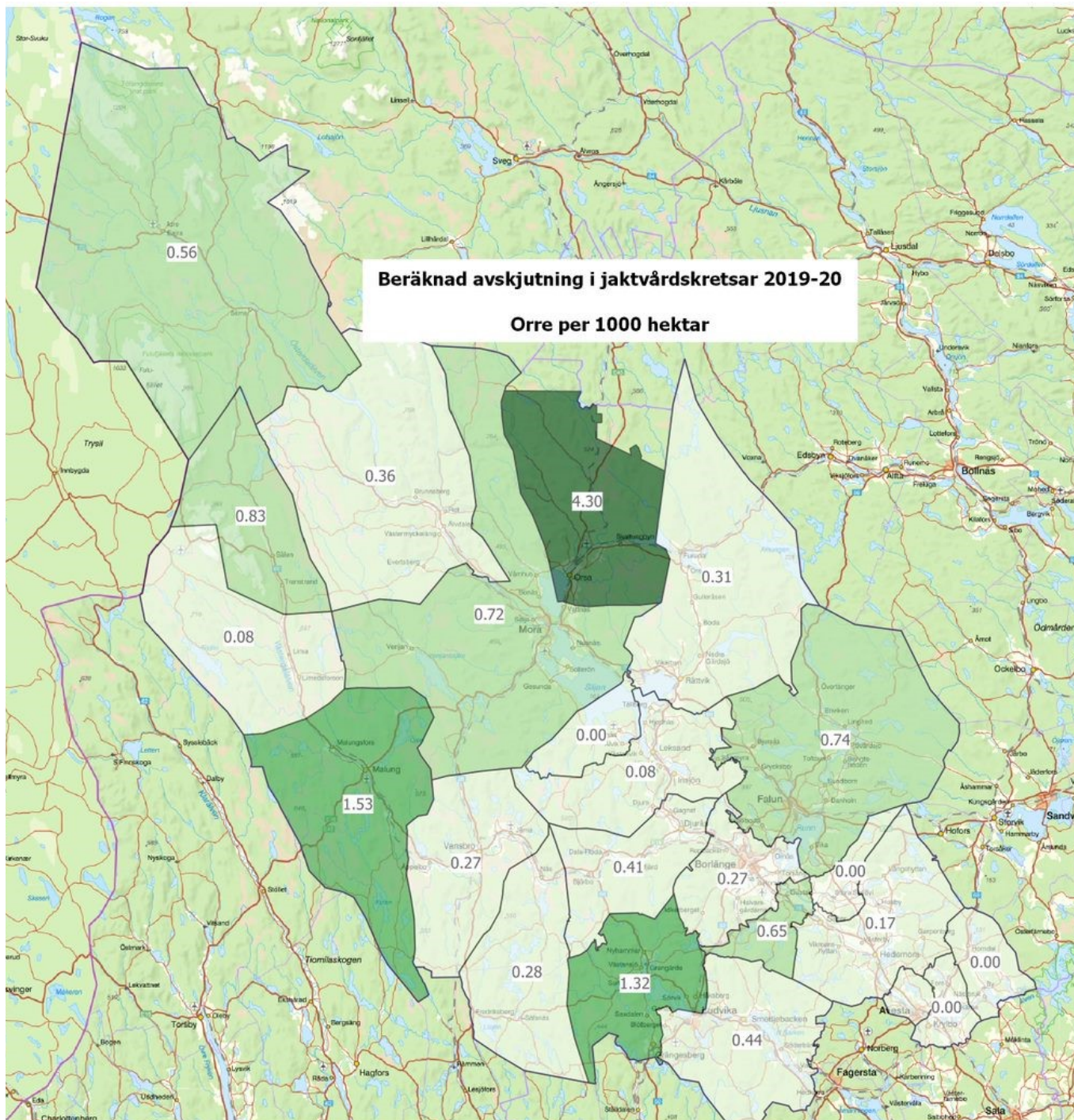
För dalripan har utvecklingen legat stilla de senaste tre åren, dock har avskjutningen varit lågt under en fyra årsperiod jämfört med tidigare. För Järpen är avskjutningen fortsatt låg men stabil.

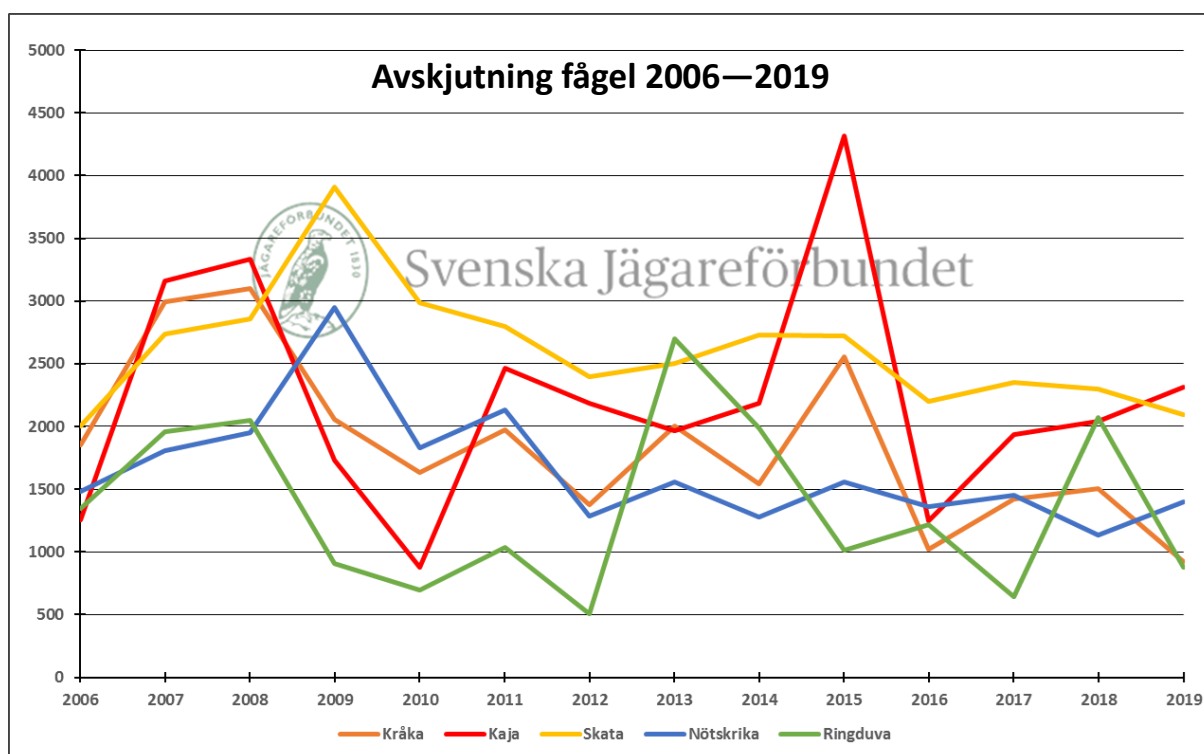
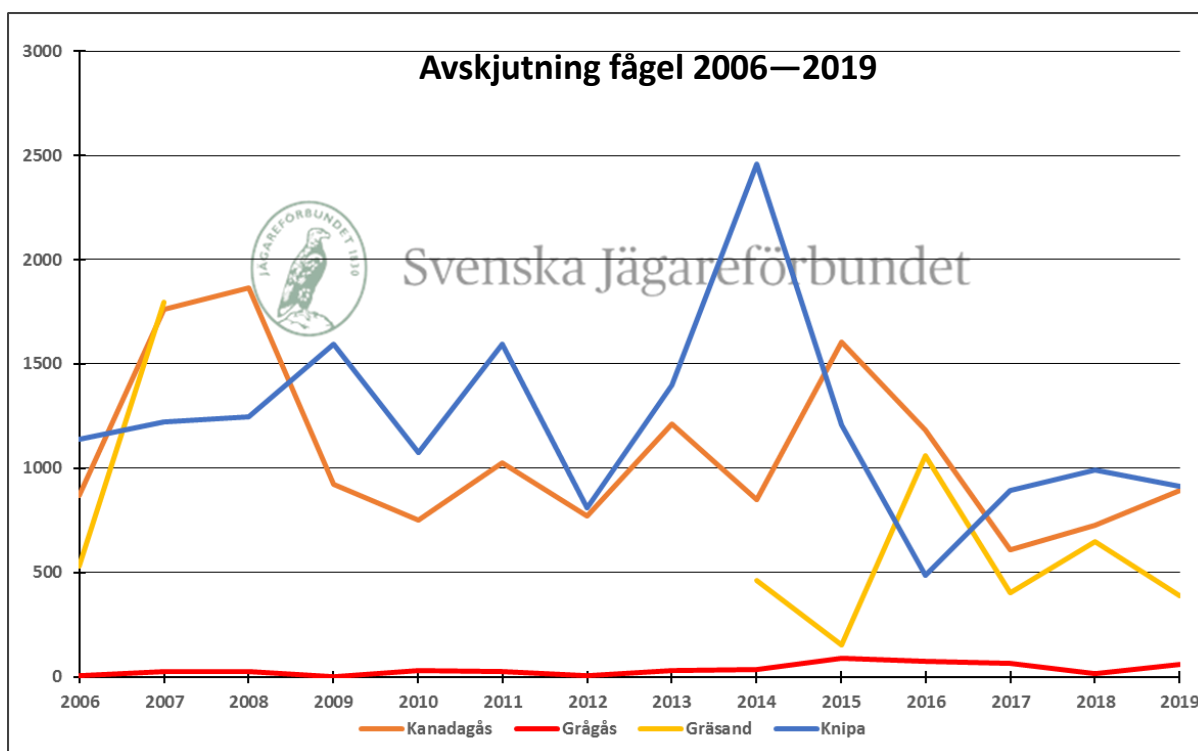

Avskjutning övrig fågel

Utvecklingen för våra övriga fåglar ser lite olika ut. Bland gässen är det främst kanadagås som skjuts, utvecklingen för kanada- och grågås är stabil. För Knipan verkar utvecklingen vara svagt minskande.

För arterna kråka, skata och nötskrika så har vi en negativ trend i utvecklingen medan för kajan, som trivs mer i urbana miljöer, ser vi ingen förändring över tid i avskjutning, dock ser man större årsvariationer. För ringduvan är trenden likadan, relativt stora årsvariationer men en stabil trend över tid.

Viktigt att rapportera avskjutningen

Den skattade avskjutningen i länet och lokala jaktvårdskretsar som presenterats i denna rapport beräknas med hjälp av den avskjutning som ditt och andras jaktlag rapporterat. Rapporteringen är frivillig, endast jaktlag som själva vill bidra med data deltar.

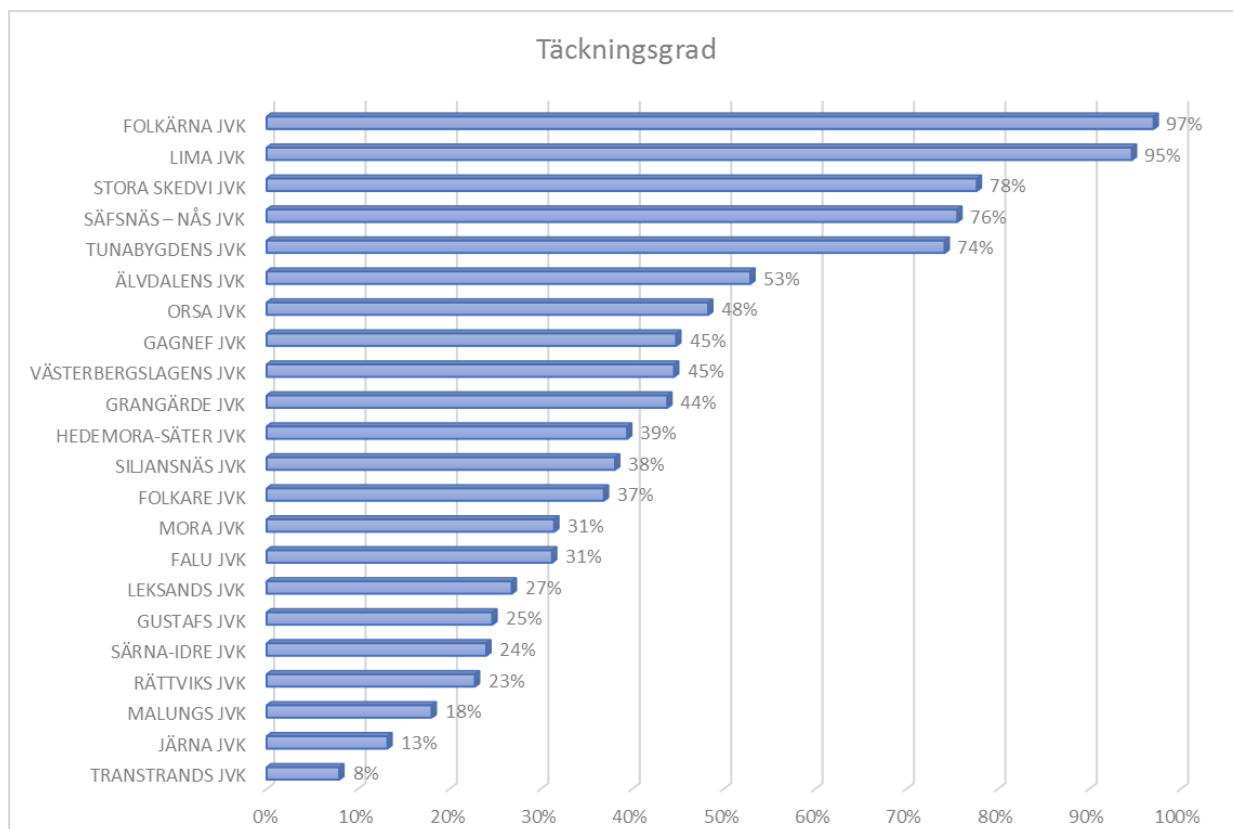
De jaktlag som rapporterar meddelar också sin jaktmarksareal. Den rapporterade arealen i varje jaktvårdskrets summeras och då erhålls täckningsgraden i rapporteringen för den aktuella jaktvårdskretsen.

Vid skattningen av avskjutningen används täckningsgraden som omräkningsfaktor. Beräkningen görs i varje enskild jaktvårdskrets för att på bästa sätt säkerställa likartade vildnadsförhållanden. Den skattade avskjutningen per jaktvårdskrets summeras till länsvis respektive nationell avskjutning.

För att erhålla bra kvalitet på skattningen bör hög rapporteringsgrad eftersträvas i varje enskild jaktvårdskrets.

Dalarnas län 2019-2020

Täckningsgraden för jaktvårdskretsarna Dalarnas län varierar mellan 8 – 97%. Täckningsgraden för hela länet ligger på 38 %. Svenska Jägareförbundets målsättning är att nå en täckningsgrad om minst 40 % i alla län senast år 2024. En hög täckningsgrad säkerställer en god beräkning av avskjutningens omfattning för de jaktbara viltarterna. Om Ni önskar utbildning eller information om hur man rapporterar i Viltdata är det bara att Ni hör av Er till länsansvarig Jaktvårdskonsulent eller hämtar information som finns på www.viltdata.se.

Figur. Rapporteringsgrad per jaktvårdskrets 2019-2020. Källa: Svenska Jägareförbundet viltövervakning.

Svenska Jägareförbundet är en folkrörelse med 157 000 medlemmar som är organiserade i 22 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar. Förbundet bildades 1830 i syfte att rädda viltstammarna samt att främja en långsiktigt hållbar jakt. Svenska Jägareförbundet verkar utifrån en stor respekt för viltet, naturen, människan och samhället som kan sammanfattas i orden hänsyn och balans. Förbundet har även ett jakt- och viltvårdsuppdrag av regeringen att leda delar av den praktiska jakten och viltvården i Sverige.

Länsansvarig Jaktvårdskonsulent

Filip Ånöstam

Filip.anostam@jagareforbundet.se